

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobců: a) T. T. V.
b) V. N. A. N.
c) N. H. M. L.

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2022, č. j. OAM-129/ZA-ZA11-HA15-2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně a) dne 15. 2. 2022 požádala jménem svým a svých nezletilých dětí [žalobců b) a c)] o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Žalovaný dne 21. 3. 2022 rozhodl o uvedené žádosti tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“), se žalobcům neuděluje. Žalobci napadli toto rozhodnutí žalobou podle § 32 zákona o azylu ve spojitosti s § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního („s. ř. s.“).

II. Shrnutí argumentace žalobců a žalovaného

2. Žalobci v podané žalobě uvedli, že přijeli na území ČR zejména za účelem sloučení rodiny. Měli zájem žít s manželem žalobkyně a), panem V. Č., který ovšem po příjezdu žalobců nečekaně zemřel. Mezitím si však žalobci zvykli na život v ČR, rychle se zde adaptovali a mají v úmyslu zde zůstat. Žalobkyně a) si chce najít stabilní zaměstnání, aby byli soběstační a nepředstavovali pro ČR žádnou zátěž. Žalobci b) a c) řádně plní svou školní docházku, během níž si postupně osvojují český jazyk. Rádi by ve vzdělávání na území ČR pokračovali, našli si zde již kamarády a ČR považují za svůj domov.
3. Nucený návrat do Vietnamu, kde již nemají žádné zázemí, by byl nepřiměřeně tvrdým zásahem obzvlášť do života žalobců b) a c), kteří jsou stále nezletilými dětmi. Zájem dětí nebyl žalovaným dostatečně zohledněn, napadené rozhodnutí k němu v podstatě nepřihlíží. Vytržení dětí z prostředí, v němž se zabydly, navázaly sociální vazby a plní školní docházku, by bylo razantním zásahem do jejich práv. Ospravedlnění takového zásahu by mělo být náležitě odůvodněno a žalovaný by k němu měl přistoupit jen v případě, že veřejný zájem na jejich vycestování převáží nad zájmem dětí. Žádný z žalobců přitom není pro ČR přítěží nebo osobou, na jejímž vycestování by měl mít český stát zvýšený zájem. Žalobci se na území ČR nedopustili žádného trestného činu ani přestupku, snaží se vést klidný a řádný život.
4. Žalobkyně a) si navíc v ČR našla nového životního partnera (českého občana), s nímž by ráda zůstala a vytvořila novou rodinu. Nucené vycestování žalobců do Vietnamu by toto vše znemožnilo, s ohledem na výši nákladů na dopravu z ČR do Vietnamu by ani nebylo možné uvažovat o vzájemných návštěvách.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že se všemi důvody, které žalobkyně a) v průběhu správního řízení předestřela, se v napadeném rozhodnutí vypořádal. Žalobcům vysvětlil, proč jimi tvrzené důvody nelze považovat za azylově relevantní. Tyto důvody, zejména skutečnost, že si žalobkyně a) našla nového partnera, který je českým občanem, naproti tomu mohou být důvodem pro udělení pobytového oprávnění podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů („zákon o pobytu cizinců“).
6. K argumentaci o vytržení dětí z prostředí, v němž se zabydly, žalovaný konstatoval, že žalobkyně a) je sama vytrhla z jediného jim dosud známého prostředí, a to vycestováním z Vietnamu. Jestliže se byly schopny bez problémů integrovat ve zcela novém prostředí, tím spíše by měly zvládnout návrat k původnímu životu v zemi jejich původu. Navíc se zde budou moci setkat se svým sourozencem, P. S. L., kterého žalobkyně a) zanechala ve Vietnamu.
7. Žalovaný dále zdůraznil, že žalobkyně a) neuvedla jiný důvod vycestování z Vietnamu než sňatek s českým občanem. O mezinárodní ochranu pak požádala až po poměrně dlouhé době strávené v ČR. Podle žalovaného tak žalobci pouze hledají způsob, jak si legalizovat pobyt na území ČR jinak, než prostřednictvím zákona o pobytu cizinců. K tomu však mezinárodní ochrana sloužit nemá.

III. Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud věcně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního soudního řádu správního. O věci samé rozhodl bez jednání, neboť žalobci k takovému postupu udělili souhlas podle § 51 odst. 1 s. ř. s.

9. Ze správního spisu krajský soud konstatuje, že žalobkyně a) uzavřela v dubnu 2020 sňatek s českým občanem, V. Č.. K uzavření manželství došlo ve Vietnamu, kam za ní V. Č. přicestoval. Seznámili se na internetu. V říjnu 2020 přicestovali žalobci na pozvání V. Č. do ČR a požádali zde o povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny. Dne 6. 12. 2020 však V. Č. zemřel a žádosti žalobců o povolení k pobytu byly následně zamítnuty. Po pravomocném ukončení těchto řízení žalobkyně a) jménem svým a svých dětí, žalobců b) a c), požádala o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Jako důvod této žádosti uvedla, že by chtěla zůstat v ČR kvůli dětem, aby zde mohly chodit do školy.
10. V pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně a) zopakovala, že důvodem vycestování z vlasti bylo sloučení rodiny s manželem. Ve Vietnamu žalobci neměli žádné potíže se státními orgány nebo bezpečnostními složkami, nehrozí jim tam žádné nebezpečí ani po případném návratu. Ve Vietnamu žijí rodiče, sestra a nejmladší syn žalobkyně a), včetně dalších příbuzných. Žalobci nicméně odmítají návrat do Vietnamu, nemají tam již žádné zázemí a chtěli by zůstat v ČR. Nyní zde žijí ve společné domácnosti s novým přítelem žalobkyně a), který se jmenuje M. (příjmení žalobkyně neznala). Seznámili se o Vánocích 2021. Žalobci b) a c) navštěvují základní školu v x. Další osobní či rodinné vazby na území ČR žalobkyně a) nezmínila.
11. Žalovaný rozhodl dne 21. 3. 2022 o neudělení mezinárodní ochrany žalobcům.
12. Krajský soud připomíná, že mezinárodní ochranu lze poskytnout buď ve formě azylu, nebo doplňkové ochrany. Důvody pro poskytnutí první ze zmíněných forem mezinárodní ochrany jsou stanoveny především v § 12 zákona o azylu, podle nějž se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
13. Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu (§ 14 zákona o azylu).
14. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, posoudí, zda žadatel nesplňuje alespoň důvody k udělení doplňkové ochrany. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního

nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.

15. Krajský soud nejprve posoudil, zda žalobci splňují podmínky pro udělení azylu.
16. Žalobci nebyli členy žádné politické strany nebo skupiny a nikdy se politicky neangažovali. Z tvrzení žalobkyně a) a z obsahu správního spisu zároveň neplyne žádná jiná skutečnost, která by nasvědčovala tomu, že by žalobcům hrozilo pronásledování za uplatňování politických práv a svobod. Jinak řečeno, žalobci ve vztahu k § 12 písm. a) zákona o azylu ani netvrdil žádné relevantní skutečnosti, udělení azylu z tohoto důvodu tak zjevně není na místě.
17. Rovněž ve vztahu k § 12 písm. b) zákona o azylu žalobkyně a) netvrdila nic, co by mohlo tento azylový důvod naplňovat. Žalobci odešli z vlasti proto, že následovali do ČR nového manžela žalobkyně a). Neměli a ani nyní nemají obavy z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Žádný z taxativně vymezených důvodů vyjmenovaných v § 12 písm. b) zákona o azylu tak není naplněn, jak správně konstatoval i žalovaný.
18. Ve vztahu k možnému udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu žalovaný uvedl, že případ žalobců není hodný zvláštního zřetele. Podotkl, že žalobkyně a) je dospělá, plně svéprávná, zdravá a praceschopná. Její děti jsou rovněž zdravé. Jejich situaci tak nepovažoval za nijak mimořádnou. Blíže viz str. 6 napadeného rozhodnutí. Z této části rozhodnutí tedy vyplývají konkrétní důvody, pro které se žalovaný rozhodl humanitární azyl neudělit. Jak přitom dovozuje judikatura Nejvyššího správního soudu, soudní přezkum neudělení humanitárního azylu je omezen na posouzení, zda je rozhodnutí správního orgánu v této části logické, nediskriminační či není v rozporu se zákazem libovůle (srov. rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55). Uvedeným požadavkům žalovaný v napadeném rozhodnutí dostal.
19. Dále se krajský soud zabýval otázkou, zda žalobci splňují podmínky pro udělení doplňkové ochrany.
20. Žalobci namítli, že nucený návrat do Vietnamu, kde již nemají žádné zázemí, by byl nepřiměřeně tvrdým zásahem obzvlášť do života žalobců b) a c), kteří jsou stále nezletilými dětmi. Žalobkyně a) si navíc v ČR našla nového životního partnera (českého občana), s nímž by ráda zůstala a vytvořila novou rodinu (v podrobnostech viz výše body 2-4 tohoto rozsudku).
21. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, uvedl, že zásahem do soukromého a rodinného života, který si cizinec na území České republiky vytvořil, by v souvislosti s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod („Úmluva“) mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva („ESLP“). Výjimku z tohoto pravidla tvoří případy, kdy by nepřiměřeným zásahem do rodinných či osobních vazeb, které si cizinec vytvořil na území ČR, byla již pouhá nutnost jeho vycestování. V těchto případech je třeba zkoumat, zda by se jednalo o přiměřený zásah do rodinného a soukromého života cizince, respektive, zda by předmětný zásah byl nezbytný v demokratické společnosti, ve smyslu čl. 8 odst. 2 Úmluvy.

22. Judikatura Nejvyššího správního soudu tedy připouští skutečnosti spojené s rodinným či soukromým životem jako důvod pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Zároveň však zdůrazňuje, že se jedná o výjimečné případy pramenící z mimořádných okolností, např. má-li cizinec manželku, která je českou státní občankou, s níž se mu na území České republiky narodila dcera, přičemž zdravotní stav manželky je závažný a neumožňuje jí starat se o dítě (viz rozsudek ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014 – 27), nebo žije-li cizinec v České republice fakticky od narození a studuje střední školu, v zemi původu nemá žádné příbuzné a neovládá tamní jazyk (viz rozsudek ze dne 21. 2. 2019, č. j. 5 Azs 235/2018 – 32; srov. také rozsudek ze dne 9. 1. 2020, č. j. 5 Azs 199/2019 – 27, bod 15, nebo rozsudek ze dne 27. 3. 2019, č. j. 6 Azs 315/2018 – 46, bod 26).
23. Krajský soud proto považuje za nutné částečně korigovat závěry žalovaného, který v napadeném rozhodnutí kategoricky uvedl, že rodinné vazby cizince v ČR nemohou být důvodem pro udělení doplňkové ochrany. Takový závěr je v obecné rovině nesprávný. Nicméně v nyní posuzovaném případě nelze dospět k závěru, že by neudělením doplňkové ochrany žalobcům dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu mohlo dojít k porušení jejich práva na soukromý a rodinný život garantovaného čl. 8 Úmluvy. Žalobci uváděné skutečnosti týkající se jejich rodinného a soukromého života nemají povahu takových mimořádných okolností, o kterých hovoří výše zmiňovaná judikatura.
24. Ve vztahu k zásahu do práva na rodinný život soud konstatuje, že k případnému nucenému návratu zpět do Vietnamu by nejspíše došlo současně u celé rodiny, tj. u žalobců a), b) a c). Žalobci nyní nemají na území ČR žádné další příbuzné. Naopak ve Vietnamu žije celá řada jejich rodinných příslušníků, včetně rodičů, sestry a nejmladšího syna žalobkyně a). Žalobci tak bezpochyby nadále mají ve Vietnamu určité zázemí, do něž se mohou navrátit. Pokud jde o možný zásah do práva na soukromý život, žalobci si jistě vytvořili určité vazby na území ČR za dobu, po kterou zde pobývají (od října 2020). Žalobci b) a c) si pravděpodobně našli kamarády ve škole, kterou navštěvují, žalobkyně a) si, jak alespoň tvrdí, našla nového partnera. Soud však neshledal, že by se jednalo o natolik intenzivní vazby, že by samotné vycestování žalobců do země původu bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR. Pro děti ve věku, v němž se nacházejí žalobci b) a c), je obvykle každá změna prostředí nelehká a stresující, adaptaci v ČR ale zvládli velmi dobře, jak uvádí i jejich matka. Nyní by se navíc nestěhovali do pro ně zcela neznámého prostředí, ale vraceli by se do země, v níž strávili většinu svého dosavadního života a kterou teprve nedávno opustili. Ve Vietnamu žijí také jejich otcové (žalobkyně má své děti se dvěma různými otci) a další příbuzní, což by jistě jejich návrat ulehčilo. Vztah žalobkyně a) s novým partnerem, zahájený před necelým rokem, tj. v době, kdy bylo krajně nejisté, zda vůbec žalobci budou moci setrvat na území ČR, pak nemůže být bez nejmenších pochyb důvodem pro udělení doplňkové ochrany.
25. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani poukaz žalobců na zásadu nejlepšího zájmu dítěte, garantovanou v čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Uvedenou zásadu je třeba chápat tak, že státní orgány jsou při vydávání rozhodnutí, které mají relevantní vliv na právní postavení dítěte, povinny vzít zájem dítěte v potaz jako přední hledisko. Neznamena to však, že vždy musí v rámci rozhodovacího procesu nutně převážít zájem dítěte nad ostatními zájmy. V nyní posuzované věci pak soud dospěl k závěru, že ani při zohlednění

nejlepších zájmů dětí [žalobců b) a c)] nelze dovodit, že by žalobcům vznikl nárok na udělení doplňkové ochrany v ČR.

IV. Závěr a náklady řízení

26. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobci jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
27. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměli úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 29. září 2022

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce